

การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง

ภาพรวมการบริหารความเสี่ยง ธนาคารออมสิน

การบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลและแนวทางการปฏิบัติตามหลักมาตรฐานสากล สอดคล้องกับกรอบทิศทางดำเนินงานของธนาคาร ซึ่งธนาคารให้ความสำคัญกับการบูรณาการ GRC เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือ ระบบงาน และข้อมูล ให้สามารถบริหารความเสี่ยงได้ครอบคลุมทุกมิติและมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสทางธุรกิจและการป้องกันความเสี่ยง (Intelligent Risk Management) ภายใต้อาณาเขตที่ยอมรับได้ รวมทั้งเสริมสร้างกลไกการถ่วงดุลและดูแลให้มีการควบคุมกำกับ และตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Three Line of Defense) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกประเด็นที่สำคัญ และการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง เพื่อให้สามารถรับมือและฟื้นตัวจากภาวะวิกฤตได้อย่างราบรื่น สามารถรับมือความเสี่ยงที่เกิดจากการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

ธนาคารกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลระดับกลยุทธ์และนโยบายการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนติดตามผลการนำไปปฏิบัติของฝ่ายจัดการ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงประสานสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการ (Governance) และการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ (Compliance) และเป็นกลไกสำคัญที่ผลักดันให้การดำเนินงานสัมฤทธิ์ผล โดยคณะกรรมการหลักที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการธนาคารออมสิน

มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่ครอบคลุมการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร รวมถึงกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย และแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อฝ่ายจัดการ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงของธนาคารดำเนินการได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงมั่นใจได้ว่าครอบคลุมความเสี่ยงและประเด็นสำคัญขององค์กรได้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ ธนาคาร

ได้ดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ครอบคลุมทุกประเภทความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล และมาตรฐานสากล

(2) คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารออมสิน เพื่อพิจารณาเรื่องการบริหารความเสี่ยงโดยรวมตามประเภทความเสี่ยงที่สำคัญ รวมทั้งนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ และครอบคลุมถึงการประเมิน ติดตาม และดูแลปริมาณความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ทั้งกรณีปกติและเมื่อเกิดเหตุการณ์พิเศษ ทบทวน สอบทาน ความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบาย และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้อย่างน้อยปีละครั้งหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงมีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อประเมินว่านโยบาย และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสินครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภท รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ และมีการดำเนินการตามนโยบาย และกลยุทธ์ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รายงานต่อคณะกรรมการธนาคารออมสินถึงฐานะความเสี่ยง ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง และสถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน

(3) คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและ

ความยั่งยืน มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนดำเนินงาน ตลอดจนระเบียบ หลักเกณฑ์ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทาง ESG การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำกับธุรกิจและการปฏิบัติตามเกณฑ์ การสอบทานสินเชื่อ และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้สอดคล้องกับกฎหมายและกฎที่กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมาตรฐานสากล นำเสนอคณะกรรมการธนาคารออมสิน กำกับและติดตามการดำเนินงาน ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทาง ESG การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำกับธุรกิจและการปฏิบัติตามเกณฑ์ การสอบทานสินเชื่อและการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้

(4) คณะกรรมการตรวจสอบ มีบทบาทในการสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดี กระบวนการบริหารความเสี่ยง สอบทานการดำเนินงานของธนาคารให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสอบทานการดำเนินงานขององค์กรในด้านต่าง ๆ ทุกประเด็นที่มีความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของธนาคาร และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงของธนาคาร

(5) คณะกรรมการบริหาร มีบทบาทในการพิจารณาเสนอแนะนโยบาย กลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจ แผนการควบคุมติดตามการบริหารงาน พิจารณาทิศทางและหลักเกณฑ์การลงทุน การให้สินเชื่อ และการประกอบธุรกิจอื่นของธนาคาร นำเสนอคณะกรรมการธนาคารอนุมัติ รวมถึงพิจารณาเสนอแนะด้านโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมและ

มีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบายด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการจัดการนวัตกรรม

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความยั่งยืน คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหาร ยังมีบทบาทในการให้ความสำคัญกับการบูรณาการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ (Governance) การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และหลักเกณฑ์ (Compliance) เพื่อให้บรรลุถึงผลการดำเนินงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน (Integrity-Driven Performance) ด้วย นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจหลัก อาทิ คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน คณะกรรมการสินเชื่อ คณะกรรมการลงทุน คณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ คณะกรรมการป้องกันความเสี่ยงด้านการทุจริต และคณะกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management)

ธนาคารได้นำหลักการ COSO ERM 2017 และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านความเสี่ยงและความมั่นคงของสถาบันการเงิน เฉพาะกิจตามประกาศ ธปท. มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise Risk Management) เพื่อควบคุม/ลดและป้องกันความเสี่ยงที่จะกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงานของธนาคาร (Objective Setting) ทั้งเป้าหมายทางการเงินและไม่ใช่การเงินให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของธนาคารบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

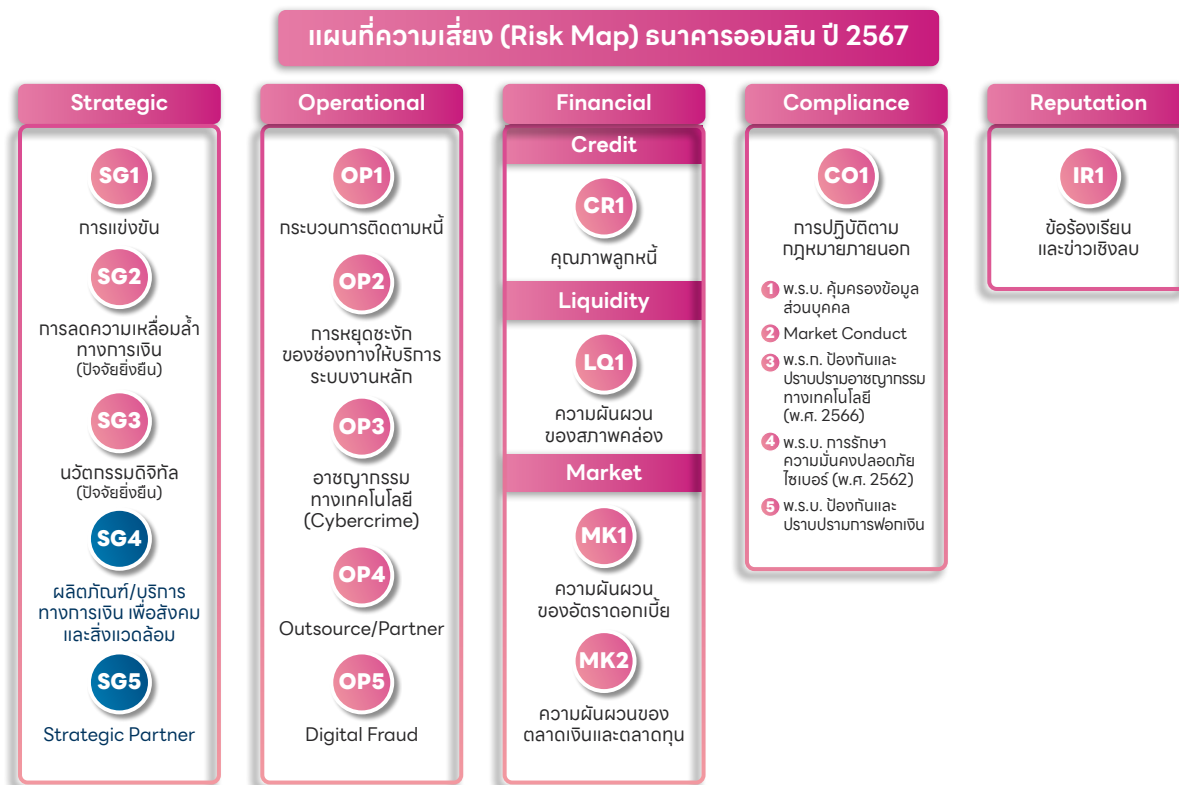
1) การกำหนด Risk Appetite ระยะยาว ที่สอดคล้องกับเป้าหมายแผนยุทธศาสตร์ (แผนระยะยาว) ลักษณะความเสี่ยงโดยรวม รวมทั้งความแข็งแกร่งของเงินกองทุนและฐานะสภาพคล่องของธนาคาร โดยการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และช่วงเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) เพื่อใช้เป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงในระยะยาว จะพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล ประเมินการทางการเงินที่สำคัญ (Financial Targeting & Positioning) และผลกระทบที่สำคัญ ได้แก่ ผลจากการทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิต (Credit Stress Test) และผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชี TFRS 9 เป็นต้น

Risk Appetite ระยะยาว ปี 2567 - 2571

Key Driver	Key Risk Indicators
01 ความเพียงพอของเงินกองทุน	อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio)
02 ฐานะสภาพคล่อง	อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากและหุ้นกู้ (L/D Ratio sou Bond)
03 คุณภาพของสินทรัพย์	อัตราส่วนหนี้ค้างชำระต่อสินเชื่อคงเหลือ (NPLs)
04 ความสามารถในการทำกำไร	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ (Cost to Income Ratio)
05 ประสิทธิภาพระบบงานให้บริการลูกค้า	ความพร้อมใช้ของระบบงานให้บริการหลัก (Tier1A) ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
06 ด้านนวัตกรรมดิจิทัล	จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ Digital Lending

2) การจัดทำแผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) เป็นการระบุปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่องค์กรต้องบริหารจัดการให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) โดยกลุ่มธุรกิจ (Business Unit) และกลุ่มสนับสนุน (Support Unit) ซึ่งเป็น Risk Owner จะทบทวนความเสี่ยงพร้อมกับการจัดทำเป้าหมายและแผนดำเนินงาน/โครงการประจำปี โดยการระบุปัจจัยเสี่ยงสำคัญนั้นจะเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategy Map) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPIs) หลักของธนาคารและเกณฑ์วัดระดับความเสี่ยงจะต้องสอดคล้องกับประมาณการทางการเงิน เป็นต้น

ในปี 2567 ธนาคารมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญ ดังนี้

ธนาคารยังให้ความสำคัญกับการกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators : KRIs) เพื่อใช้แจ้งเตือนความเสี่ยง (Early Warning) หาก KRIs เกินจากระดับ Risk Appetite และ/หรือ Risk Tolerance จะส่งรายงานสถานะความเสี่ยงไปที่ E-mail ของผู้บริหารระดับกลุ่ม สายงาน และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง ให้ติดตามและทบทวนระดับความเสี่ยงได้ทันทีทั้งที่ ทบทวนมาตรการ/แผนจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพในการลด/ควบคุมความเสี่ยง โดยคำนึงถึงต้นทุนการจัดการความเสี่ยง (Cost of Risk) ที่เหมาะสม ตัวอย่างตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) ดังนี้

Financial Key Risk Indicators

Non-Financial Key Risk Indicators

การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk Management)

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามทิศทางที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ธนาคารจึงให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่พึงปฏิบัติผ่านนโยบาย/แนวปฏิบัติ และคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk Policy and Guideline) รวมทั้งมีการติดตามรายงานความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อควบคุมความเสี่ยงไม่ให้เกิดเกินกว่าระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ในปี 2567 ธนาคารยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้านในการบริหารความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและภาวะหนี้ครัวเรือนที่สูง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อมูลค่าสินทรัพย์และความสามารถในการชำระหนี้ โดยธนาคารต้องพัฒนากลยุทธ์ในการช่วยเหลือลูกหนี้และการตั้งสำรองที่เหมาะสม ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ทำให้ธนาคารต้องปรับตัวและพัฒนานวัตกรรมทางการเงินเพื่อให้บริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง รวมทั้งการลงทุนในระบบความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการป้องกันข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ธนาคารออมสินให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ตั้งแต่การกำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานในลักษณะ Scenario Planning และกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ที่ชัดเจน เหมาะสม ถ่ายทอดไปในหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติให้มีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานรองรับ มีการติดตามผลการดำเนินงานที่เป็นระบบ ทบทวนปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผลดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ อาทิ การปรับปรุงกระบวนการสินเชื่อรายย่อยและสินเชื่อธุรกิจ โดยลดขั้นตอนซ้ำซ้อน พร้อมทั้งควบคุมคุณภาพสินเชื่อปล่อยใหม่ โดยใช้เครื่องมือการคัดกรองความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการจัดตั้งบริษัท เงินดีดี จำกัด เพื่อให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (Digital Lending) ให้บริการผ่าน New Application ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งทุนและดอกเบี้ย

ที่เป็นธรรมของลูกค้าฐานราก พร้อมทั้งบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ โดยออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง มีการตั้งสำรองเชิงรุกเพื่อรองรับลูกหนี้กลุ่มเปราะบางที่เสื่อมคุณภาพและรองรับการจัดชั้นหนี้ตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS 9 ที่จะบังคับใช้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจในปี 2570 ปรับปรุงกระบวนการติดตามหนี้รายย่อยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีโครงสร้างหน่วยงานรองรับที่ชัดเจน มีการจัดตั้งบริษัท บริหารสินทรัพย์อารีย์ จำกัด (ARI ASSET MANAGEMENT CO., LTD) รวมถึงมีการบริหารสภาพคล่องการควบคุมบริหารจัดการต้นทุนทางการเงิน และต้นทุนดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

พร้อมทั้งควบคุมดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 ประการ คือ 1) การรักษาความลับ 2) ความถูกต้องเชื่อถือได้ และ 3) ความพร้อมใช้ของระบบงานบริการลูกค้า โดยมีคณะกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITSC) กำกับดูแลภาพรวมการพัฒนาด้าน IT กำกับดูแลให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หรือทิศทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การออกผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างทางเทคโนโลยี กฎหมาย และระเบียบปฏิบัติของธนาคาร รวมถึงการให้ความสำคัญกับการรับฟังเสียงลูกค้า เพิ่มช่องทางการรับฟังและแจ้งปัญหาจากการให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีเครื่องมือติดตามเสียงของลูกค้าผ่านสื่อโซเชียล เพื่อให้การสนองตอบความต้องการลูกค้า รวดเร็วทันกาล ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจให้ลูกค้า คู่ค้า พันธมิตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ให้ใช้บริการและร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารอย่างต่อเนื่อง

ธนาคารสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ให้อยู่ภายใต้ระดับที่ยอมรับได้ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญบรรลุเป้าหมาย อาทิ สินเชื่อเพิ่มสุทธิ โดยขยายสินเชื่อรายย่อยมากกว่า 500,000 ราย มีอัตรา NPLs ต่อสินเชื่อคงเหลือต่ำกว่าเป้าหมาย โดยมีอัตราการกักเงินสำรองสูงกว่าเป้าหมายและรักษาระดับความสามารถในการทำกำไรดีกว่าเป้าหมาย

การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Management)

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของราคาตราสารในตลาดเงินและตลาดทุนที่มีผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

ในปี 2567 ภาพรวมตลาดเงินตลาดทุนยังคงเผชิญกับความผันผวนทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ อาทิ ปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่รุนแรงขึ้นและส่งผลกระทบต่อวงกว้าง โดยราคาสินค้าโภคภัณฑ์ราคาพลังงานต้นทุนการผลิตและอัตราเงินเฟ้อทรงตัวอยู่ในระดับสูง ความกังวลเกี่ยวกับเสถียรภาพทางการเงินโลก จากการล้มละลายของธนาคารและวิกฤตภาคอสังหาริมทรัพย์ในจีนที่ลุกลามสู่ตลาดการเงินส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยตลาดเงินตลาดทุนถูกกดดันจากความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย และอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางต่าง ๆ ที่ยังทรงตัวอยู่ในระดับสูงในช่วงแรกของปี รวมถึงมีปัจจัยกดดันภายในประเทศ อาทิ ปัญหาอุทกภัยและปัญหาภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง และ NPLs มีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยบวกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ ทั้งมาตรการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ มาตรการช่วยเหลือลูกค้ากลุ่มเปราะบาง มาตรการยกเว้น Visa มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว และเม็ดเงินของกองทุนวายุภักษ์ที่เริ่มเข้าสู่ตลาดหุ้น นอกจากนี้ทิศทางอัตราดอกเบี้ยเริ่มปรับตัวลดลงในช่วงหลังของปี โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) ปรับลด Fed Fund Rate ทั้งหมด 2 ครั้ง จากร้อยละ 5.25-5.50 สู่ร้อยละ 4.50-4.75 และคณะกรรมการนโยบายการเงิน ปรับลดอัตราดอกเบี้ย 1 ครั้ง จากร้อยละ 2.50 สู่ร้อยละ 2.25 เป็นปัจจัยบวกต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ขณะที่ความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของสหรัฐฯ ภายใต้การนำของโดนัลด์ ทรัมป์ โดยเฉพาะการปรับเพิ่มภาษีนำเข้าที่อาจทำให้สงครามการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ รุนแรงขึ้น และอัตราเงินเฟ้ออาจปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งอาจทำให้ Fed ชะลอการปรับลดอัตราดอกเบี้ยในปีหน้า

ธนาคารออมสินมีการติดตามสถานะพอร์ตการลงทุนและความเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและบริหารพอร์ตการลงทุนอย่างระมัดระวังภายใต้กรอบนโยบายการลงทุน นโยบายบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้า และนโยบายการบริหารความเสี่ยง

ที่กำหนดโดยคณะกรรมการธนาคารออมสิน มีคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่อนุมัติระบบ วัด ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) รวมถึงมีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินดูแลการบริหารความเสี่ยงอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในปี 2567 ได้ดังนี้

1) การทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Management Policy) และนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Interest Rate Risk Management in Banking Book Policy) ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจของธนาคาร และเกณฑ์กำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงมีการจัดทำแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) การพัฒนาเครื่องมือวัด/ประเมินและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาด ประกอบด้วย

- การประเมินผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อมูลค่าพอร์ตการลงทุน อาทิ การประเมินมูลค่ายุติธรรม (Mark to Market) และการเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนในตลาดตราสารหนี้ที่มีต่อราคาตราสารหนี้ (Present Value of 1 Basis Point : PV01)
- การประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมภายใต้ภาวะปกติ โดยใช้แบบจำลอง Value at Risk (VaR) ภายใต้ระดับความเชื่อมั่นและระยะเวลาถือครองที่กำหนดโดยมีการทดสอบความแม่นยำ (Back Testing) ตามแนวทางธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ
- การประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของระยะเวลาในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรืออายุสัญญาคงเหลือระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน (Repricing Gap) และประเมินผลกระทบที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NII Sensitivity)
- การกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) สำหรับธุรกรรมทั้งในบัญชีเพื่อการค้าและบัญชีเพื่อการธนาคาร ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น NII Sensitivity, PV01, VaR เป็นต้น

- การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ด้านตลาดและด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร โดยกำหนดสถานการณ์จำลองที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งส่งผลในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร และรายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤตเป็นประจำทุกไตรมาส นอกจากนี้มีการทดสอบภาวะวิกฤต โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (Supervisory Stress Test) และมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงของบริษัทย่อยที่อาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ซึ่งจากผลการทดสอบภาวะวิกฤตในปี 2567 พบว่าธนาคารมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับภาวะวิกฤตทุกสถานการณ์

- การประเมินประสิทธิผลของอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง

3) การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านตลาด ประกอบด้วย

- การจัดทำรายงานติดตามสถานะการลงทุนและความเสี่ยงด้านตลาด เป็นรายวัน รายเดือน และรายไตรมาส เพื่อนำเสนอผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- การใช้ระบบงานสารสนเทศ อาทิ ระบบ Investment System เพื่อติดตามและควบคุมความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบสามารถแจ้งเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ก่อนเกิดเหตุการณ์ความเสียหายหรือความเสี่ยงเกินระดับที่ยอมรับได้ และระงับการทำธุรกรรมก่อนเกินเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) ที่กำหนดไว้

4) การควบคุมดูแลความเสี่ยงของการลงทุนในบริษัทย่อย โดยมีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย และให้มีการติดตามผลการดำเนินงานการบริหารจัดการของบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีเครื่องมือควบคุมความเสี่ยงในภาพรวมของพอร์ตการลงทุน ซึ่งรวมถึงการลงทุนในบริษัทย่อย ทั้งนี้ บริษัทย่อยมีการกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยง ซึ่งครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านตลาด เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ ดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ (Funding Liquidity Risk) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคารทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องยังเกิดจากการที่ไม่สามารถยกเลิกหรือหักกลบความเสี่ยงที่มีอยู่จากสินทรัพย์ที่ถืออยู่ได้ ทำให้สูญเสียมูลค่าจากการขายสินทรัพย์ในราคาต่ำกว่าทุน เนื่องจากสินทรัพย์ที่ถือครองมีสภาพคล่องต่ำหรือเกิดจากภาวะตลาดขาดสภาพคล่อง (Trading Liquidity Risk)

ปี 2567 ภาพรวมสภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์ยังทรงตัวอยู่ในระดับค่อนข้างสูงและปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน จากการชะลอตัวของสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อรายย่อยและสินเชื่อธุรกิจ SMEs ซึ่งมีปัจจัยกดดันสำคัญมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศที่ยังไม่เต็มศักยภาพและไม่ทั่วถึง รายได้ภาคธุรกิจและกำลังซื้อที่ฟื้นตัวช้า ปัญหานี้คร่าเรือยนต์อยู่ในระดับสูง และความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารต่าง ๆ ตามแนวทางการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) ส่งผลกระทบต่อการอนุมัติสินเชื่อใหม่และความสามารถในการชำระหนี้ ขณะที่สินเชื่อธุรกิจรายใหญ่ยังมีปัจจัยบวกจากภาคการส่งออกและท่องเที่ยวที่ขยายตัวดี และผลบวกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวม นอกจากนี้ ในช่วงไตรมาส 4/2567 ธนาคารต่าง ๆ เริ่มทยอยปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม หลัง กนง. มีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.25 ในช่วงครึ่งหลังของปี ส่งผลให้ต้นทุนการกู้ยืมเริ่มผ่อนคลาย สำหรับภาพรวมเงินฝากมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จากเงินฝากประจำของบุคคลธรรมดาและภาคธุรกิจ โดยมีการออกแคมเปญผลิตภัณฑ์เงินฝาก ทั้งแบบระยะสั้นและระยะยาวของธนาคารหลายแห่ง เพื่อบริหารต้นทุนให้สอดคล้องกับทิศทางดอกเบี้ยนโยบาย ประกอบกับมีการโยกย้ายเงินเข้ามาฝากมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความผันผวนจากตลาดเงินและตลาดทุน

ธนาคารออมสินยังคงมีส่วนสนับสนุนสินเชื่อแก่ภาครัฐ สินเชื่อโครงการตามนโยบายภาครัฐหลายโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) IGNITE THAILAND, GSB Boost Up สำหรับผู้ประกอบการ SMEs

และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อเพื่อสนับสนุนสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเพื่อตอบสนองลูกค้าในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในด้านเงินฝาก ธนาคารออมสินยังคงตั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการออม มีการออกผลิตภัณฑ์เงินฝากที่กระจายตัวในทุกช่วงอายุ และพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากให้ครอบคลุมทุกช่วงวัย อาทิ เงินฝากเพื่อเรียกพิเศษ 4 เดือน 10 เดือน และ 11 เดือน เงินฝากเพื่อเรียก Protect Life Plus รวมถึงมีการจัดแคมเปญสลากออมสินพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการส่งเสริมการออมและกระตุ้นให้ประชาชนมีการออมอย่างต่อเนื่อง ด้วยผลตอบแทนที่เหมาะสม อาทิ แคมเปญสลากออมสินพิเศษฉลองครบรอบ 111 ปี แคมเปญลุ้นรางวัลพิเศษทองคำหนัก 10 กิโลกรัม โดยธนาคารมุ่งเน้นการบริหารโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินและบริหารจัดการต้นทุน (Cost of Fund) และส่วนต่างรายได้ดอกเบี้ย (NIM) ให้มีความเหมาะสม มีสภาพคล่องเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินงานแต่ละช่วงเวลา และมีความเสี่ยงอยู่ภายใต้ระดับที่ยอมรับได้

ในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ธนาคารกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารออมสิน มีคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ทำหน้าที่อนุมัติระบบ วัด ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และมีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) กำหนดแนวทางการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) นอกจากนี้ มีคณะทำงานด้านบริหารสภาพคล่องทำหน้าที่บริหารสภาพคล่อง จัดสรรเงินฝาก เงินลงทุน และเงินให้สินเชื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ธนาคารมีสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในปี 2567 ได้ดังนี้

1) การทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management Policy)

ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจของธนาคารและเกณฑ์กำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงมีการจัดทำแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) การพัฒนาเครื่องมือวัด/ประเมิน และควบคุม ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ประกอบด้วย

- การจัดทำรายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิ (Liquidity Gap) โดยจัดทำทั้งแบบอายุคงเหลือตามสัญญาและแบบปรับพฤติกรรม และจัดทำรายงานการกระจุกตัวของแหล่งเงิน (Funding Concentration)

- การวัดและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก รวมหุ้นกู้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก อัตราส่วนการพึ่งพาแหล่งเงินทุนรายใหญ่ เป็นต้น ทั้งนี้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก ณ 31 ธันวาคม 2567 เท่ากับร้อยละ 25.40 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ ธปท. กำหนด (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของเงินฝาก)

- การกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และ สัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) ด้านสภาพคล่อง รวมถึงกำหนดระดับหรือปริมาณสินทรัพย์ที่มีคุณภาพและมีสภาพคล่องสูง (Liquidity Cushion)

- การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ด้านสภาพคล่อง โดยกำหนดสถานการณ์จำลองตามแนวทางของ ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็น 3 สถานการณ์ ได้แก่ (1) วิกฤตเฉพาะรายสถาบันการเงิน (Institution-Specific Crisis) (2) วิกฤตทั้งระบบสถาบันการเงิน (Market-Wide Crisis) และ (3) ผลรวมของวิกฤตเฉพาะรายสถาบันการเงิน และวิกฤตทั้งระบบสถาบันการเงิน (Combination of Both) ซึ่งในแต่ละสถานการณ์จะกำหนดสมมติฐานให้มีการไหลออกของเงินฝากที่มากกว่าปกติ และกำหนดอัตราส่วนลดที่ใช้ปรับลดมูลค่าหลักทรัพย์ลงจากราคาตลาด (Hair Cut) ในสัดส่วนที่ต่างกัน โดยรายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤตเป็นประจำทุกไตรมาส รวมถึงมีการทดสอบภาวะวิกฤต โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (Supervisory Stress Test) ซึ่งจากผลการทดสอบภาวะวิกฤต ในปี 2567 พบว่า ธนาคารมีสภาพคล่องเพียงพอรองรับ

ภาวะวิกฤตในทุกสถานการณ์ รวมถึงมีอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio : LCR) หลังการทดสอบภาวะวิกฤตเกินกว่าระดับขั้นต่ำตามเกณฑ์ของ ธปท. (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 100)

- การทบทวนแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง (Contingency Liquidity Plan) โดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานและสัญญาณเตือนล่วงหน้า (Early Warning Indicator) เพื่อใช้บ่งชี้สถานการณ์ผิดปกติ ด้านสภาพคล่อง รวมทั้งมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงของบริษัทย่อยที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของธนาคาร ตลอดจนมีการทดสอบแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการกรณีที่เกิดวิกฤตด้านสภาพคล่องได้อย่างเหมาะสมและทันเวลาที่

3) การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ประกอบด้วย

- การจัดทำรายงานติดตามความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายไตรมาส รวมถึงประมาณการอัตราส่วนด้านสภาพคล่องที่สำคัญ เพื่อนำเสนอผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- การพัฒนาระบบบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (Asset and Liability Management : ALM) เพื่อใช้วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

4) การควบคุมความเสี่ยงของการลงทุนในบริษัทย่อย

โดยมีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย และให้มีการติดตามผลการดำเนินงาน การบริหารจัดการของบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ บริษัทย่อยมีการกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงซึ่งครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ ดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk Management)

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาในการจ่ายชำระหนี้คืน หรือไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงไว้กับธนาคาร หรือมีโอกาสที่ลูกค้าอาจไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ จนเป็นเหตุให้ถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุนและรายได้ของธนาคาร

ธนาคารได้ตระหนักถึงความไม่แน่นอนของสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงได้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงหลักเกณฑ์ของการให้สินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้มีความเหมาะสม โดยมุ่งเน้นพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี ปรับปรุงกระบวนการอำนวยความสะดวก และพัฒนาเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อสนับสนุนการเติบโตของสินเชื่อและเงินลงทุนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

(Credit Risk Management Policy) เพื่อให้ธนาคารมีการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่ดี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับกลยุทธ์และนโยบายของธนาคาร

2) กำหนดนโยบายสินเชื่อธุรกิจ เพื่อใช้เป็น

กรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อธุรกิจของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ

3) กำหนดนโยบายสินเชื่อรายย่อย เพื่อใช้เป็น

กรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อรายย่อยของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ

4) กำหนดนโยบายการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดชั้น และการกันเงินสำรองของธนาคาร และเป็นเครื่องมือที่สร้างความมั่นคง การกันเงินสำรองอย่างเพียงพอจะสามารถรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ธนาคารถือครองอยู่

5) กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ขั้นต่ำ

ในการพิจารณารับความเสี่ยงสำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อบัตรเครดิต เพื่อใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้บริการบัตรเครดิตและสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคาร

6) กำหนดกระบวนการวิเคราะห์และอนุมัติสินเชื่อ

เป็นแบบรวมศูนย์ และกำหนดอำนาจอนุมัติการให้สินเชื่อรวมทั้งอำนาจในการทบทวนและต่ออายุวงเงินสินเชื่อธุรกิจ เพื่อให้มีกระบวนการตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน (Check & Balance) ที่สอดคล้องกับหลักการบริหารความเสี่ยงที่ดี

7) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่

7.1) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าสินเชื่อรายย่อย เพื่อให้ผู้กู้มีเงินได้คงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ และลดโอกาสการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในอนาคต

7.2) กำหนดมาตรฐานกำไรสุทธิของแต่ละธุรกิจ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารที่มาขอสินเชื่อ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

7.3) กำหนดเกณฑ์คำนวณภาระหนี้รองรับสินเชื่อทุกประเภทภายใต้ข้อมูลเครดิต (NCB) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

8) กำหนดโปรแกรมผลิตภัณฑ์สินเชื่อ

(Credit Product Program : CPP) เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจที่ธนาคารจะสนับสนุน และมีแบบพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อธุรกิจในการขออนุมัติสินเชื่อ และการต่ออายุวงเงินสินเชื่อ ที่มีภาระสินเชื่อธุรกิจ และ/หรือเงินลงทุนรวม (Total Exposure) ไม่เกิน 20 ล้านบาท (Check List : CL) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการพิจารณาสินเชื่อแก่ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ

9) กบกวหลักเกณฑ์คุณสมบัติสถาบัน

การเงินชั้นนำ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา อัตราดอกเบี้ยสำหรับกลุ่มที่เป็นสถาบันการเงินชั้นนำ

10) พัฒนาและปรับปรุงแบบจำลองวัดระดับ

ความเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย Credit Scoring Model (ได้แก่ Application Scoring, Behavior Scoring, Collection Scoring), Credit Risk Rating Model และ Credit Risk Rating for Small Business Model เพื่อให้สามารถคัดกรองและ ประเมิน ความเสี่ยงของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม และใช้ร่วมกับ Credit Bureau Score (Credit Score ของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ) ประกอบในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของธนาคารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการทดสอบความน่าเชื่อถือแบบจำลองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

11) พัฒนาระบบงาน เพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของธนาคารให้เป็นมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง ได้แก่

11.1) ระบบงานสนับสนุนกระบวนการสินเชื่อ (Loan Origination and Process System : LOPs) ซึ่งประกอบด้วย ระบบพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ (Loan Origination System : LOR) และระบบบริหารหลักประกันสินเชื่อ (Collateral Management System : CMS) และระบบติดตามกระบวนการทางกฎหมาย (Litigation System : LS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อและขีดความสามารถในการแข่งขัน

11.2) ระบบเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าธุรกิจและความเสี่ยงสินเชื่อ ซึ่งประกอบด้วย ระบบเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ (Enlite) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (Optimist)

11.3) ระบบคำนวณคะแนนสินเชื่อ (Blaze Advisor) และระบบคำนวณคะแนนสำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อบัตรเครดิต (Strategy Management)

11.4) ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารความเสี่ยง (Risk Data Mart) เพื่อสนับสนุนการคำนวณเงินกองทุนและสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Calculation) การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) การบริหารพอร์ตด้านเครดิต (Credit Portfolio Management)

11.5) ระบบประมวลผลเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ (Credit Criteria Processing System : CCPS) เพื่อประมวลผลเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อทั้งในส่วนเกณฑ์ผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อยทุกประเภท และเกณฑ์ความเสี่ยงรวมทั้งคำนวณภาระหนี้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด

12) ติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตอาทิ

12.1) กำหนดอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) เพื่อควบคุมความเสี่ยงมิให้ธนาคารให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด และเพื่อไม่ให้เกิดการกระจุกตัวของความเสี่ยง (Concentration Risk) ในลูกหนี้รายใดรายหนึ่ง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และเพื่อให้มั่นใจว่าหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อลูกหนี้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง ธนาคารยังคงมีเงินกองทุนเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้

12.2) กำหนดและทบทวนเพดานเงินให้สินเชื่อรายภาคธุรกิจ (Industry Limit) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการพิจารณาเสนอขออนุมัติสินเชื่อ และเป็นการกระจายความเสี่ยงมิให้มีการกระจุกตัวในธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป

12.3) กำหนดวงเงินหรือเพดานการให้สินเชื่อลงทุน หรือก่อภาระผูกพันแก่ประเทศคู่สัญญาแต่ละประเทศ (Country Limit) เพื่อควบคุมความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของประเทศหนึ่งประเทศใดหรือประเทศกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันทางเศรษฐกิจและเพื่อให้ธนาคารมีการกันเงินสำรองอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมที่เพิ่มขึ้น

12.4) ติดตามดูแลโครงสร้างและคุณภาพพอร์ตสินเชื่อให้สอดคล้องกับนโยบายธนาคาร รวมทั้งติดตามการกระจุกตัวของสินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ เช่น การกระจุกตัวของสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อภาคธุรกิจ (Industry Limit) ประเทศคู่สัญญา (Country Limit) และกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) โดยใช้มาตรฐานตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

12.5) สอบทานเงินให้สินเชื่อ เพื่อติดตามการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด และสอดคล้องกับแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย

12.6) การทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิต (Credit Stress Testing) โดยใช้สถานการณ์จำลองทางเศรษฐกิจและการเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยเสี่ยงของเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงความเสี่ยงด้านเครดิตเพื่อประเมินผลกระทบต่อธนาคารในด้านพอร์ตสินเชื่อเงินสำรอง และความเพียงพอของเงินกองทุน

13) ติดตามและรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

14) มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และทักษะด้านการให้สินเชื่อ การลงทุน การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

15) มีกระบวนการบริหารจัดการหนี้ (Debt Management Process) เพื่อป้องกันและแก้ไขหนี้ค้างชำระ รวมทั้งดำเนินการให้มีการฟ้องร้องหรือประนีประนอมยอมความ และการบริหารจัดการสินทรัพย์รอการขาย

16) มีการเตรียมความพร้อมรองรับการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามมาตรฐาน TFRS 9 โดยมีการพัฒนา/ปรับปรุงแบบจำลองการด้อยค่า (ECL Model) รวมถึงการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลอง เพื่อให้ธนาคารมีการคำนวณการกันเงินสำรองได้อย่างเหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Management)

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความไม่เพียงพอหรือความบกพร่องของกระบวนการควบคุมภายใน บุคลากร และระบบงาน หรือจากเหตุการณ์ภายนอก รวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย หรือถูกทางการเปรียบเทียบปรับ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational Risk)

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่มีการเปลี่ยนแปลง และส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ธนาคารต้องเผชิญส่วนใหญ่เป็นปัจจัยเสี่ยงภายนอก เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคระบาด การฉ้อโกง และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งธนาคารมีการบริหารจัดการความเสี่ยงในเชิงรุกทั้งในด้านการป้องกัน ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ หรือที่มีระดับความเสี่ยงสูง ธนาคารจะดำเนินการวิเคราะห์เพื่อป้องกัน แก้ไข หรือกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม เช่น เหตุการณ์ภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงิน (Digital Fraud) ธนาคารได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงินที่เป็นมาตรฐานตามแนวทางของหน่วยงานกำกับดูแล รวมทั้งพัฒนาระบบการตรวจจับและติดตาม ความผิดปกติจากการทำธุรกรรมทางการเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อเฝ้าระวังและจำกัดความเสียหายจากภัยทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันกาล นอกจากนี้ ธนาคารได้มีการสื่อสารสร้างความตระหนักรู้ในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยจากภัยทุจริตในการทำธุรกรรมทางการเงินให้แก่ลูกค้าและประชาชน อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการทางการเงินและผลิตภัณฑ์ของธนาคารให้แก่ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

ธนาคารกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เป็นมาตรฐาน โดยให้ทุกหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของหน่วยงานตนเอง ซึ่งประกอบด้วย การระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานความเสี่ยงอย่างเป็นระบบผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามนโยบายและแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ถึงการบริหารความเสี่ยง และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องจนเกิดเป็นวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงขององค์กร (Risk Culture)

ธนาคารได้จัดทำและทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยกำหนดให้มีการทบทวนนโยบายเป็นประจำทุกปี หรือทบทวนเมื่อเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคาร และสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งในปี 2567 ธนาคารมีการดำเนินการ ดังนี้

1) กบวบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Management Policy)
- นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Policy)
- นโยบายการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product Policy)
- นโยบายการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator Policy)
- นโยบายการประกันภัย (Insurance Policy)
- นโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงิน
- แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Management Guidelines)
- แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงิน
- กรอบการดำเนินการตามระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Framework)

2) ระบบการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

(1) การระบุและประเมินความเสี่ยง ธนาคารกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง (Risk Control Self-Assessment : RCSA) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการระบุ ประเมิน และควบคุมความเสี่ยง รวมทั้งมีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ เพื่อช่วยให้ธนาคารสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้ครอบคลุมความเสี่ยงที่สำคัญ และมีการควบคุมความเสี่ยงอย่างเพียงพอ เหมาะสม โดยต้องมีการทบทวนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของธนาคาร และติดตามความมีประสิทธิภาพของการควบคุมที่มีอยู่ (Existing Control) หรือผลการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงเป็นรายไตรมาส เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(2) การติดตามความเสี่ยง (Risk Monitoring)

ธนาคารมีการกำหนดดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators : KRIs) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดตามและแจ้งเตือนความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สำคัญใช้เป็นสัญญาณเตือนล่วงหน้าเมื่อมีความเสี่ยงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งต้องมีการทบทวนระดับความเสี่ยง/มาตรการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างทันกาล

(3) การจัดเก็บและรายงานข้อมูลความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Loss Data) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้บริหารและคณะกรรมการทราบถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการสามารถป้องกัน ควบคุม หรือลดความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยธนาคารมีการจัดเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการผ่านระบบงาน Loss Data ทำให้สามารถจัดเก็บข้อมูลเหตุการณ์ความเสียหายที่เคยเกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และบริหารจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารได้อย่างทันการณ์

(4) การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management : BCM) เป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรเทาผลกระทบเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงของธนาคาร โดยมีการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และกระบวนการทำงานของทั้งธนาคาร และมีการถ่ายทอดและสื่อสารกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment : RA) และภัยคุกคามสำคัญที่อาจมีผลต่อการให้บริการอย่างต่อเนื่องของธนาคาร นอกจากนี้ได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis : BIA) ตามเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Core Business Enablers) ทั้ง 8 ด้าน เพื่อกำหนดลำดับของธุรกรรมงานที่สำคัญ เพื่อจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) แผนกู้ระบบงานกรณีฉุกเฉิน (Disaster Recovery Plan : DRP) และได้มีการจัดทำแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ เช่น แผนตอบสนองต่อเหตุด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan : CIRP) แผนการติดต่อสื่อสารในภาวะวิกฤต แผนจัดการอุบัติการณ์ (Incident Management Plan : IMP) และแผนโรคระบาด นอกจากนี้ ธนาคารทำการทดสอบแผน

ทุกแผนเป็นประจำทุกปี และทุก 3 ปี ธนาคารจะดำเนินการทดสอบแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจในวงกว้าง (Bank - Wide BCP Testing Exercise) โดยมีผู้บริหารระดับสูงร่วมทดสอบ

ในปี 2567 ธนาคารยังคงมุ่งมั่นในการพัฒนากระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจได้ว่าธนาคารมีการเตรียมความพร้อมให้สามารถดำเนินงานหรือให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการทดสอบแผนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจร่วมกันเพื่อเป็นการบูรณาการกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทดสอบแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) แผนการติดต่อสื่อสารในภาวะวิกฤตและแผนจัดการอุบัติการณ์ (Incident Management Plan : IMP) นอกจากนี้ได้ดำเนินการทดสอบแผนกู้ระบบงานกรณีฉุกเฉิน (Disaster Recovery Plan : DRP) เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งทดสอบแผนตอบสนองต่อเหตุด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan : CIRP) ในสถานการณ์ภัยทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน โดยธนาคารได้กำหนดตัวชี้วัดการทดสอบเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนและการทดสอบแผน ซึ่งผลการทดสอบพบว่าสามารถกอบกู้ธุรกรรมงานที่สำคัญและระบบงานสำคัญได้ภายในเวลาที่กำหนด รวมทั้งได้นำการถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการทดสอบและการจัดการภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นจริง และผลลัพธ์ที่สำคัญของกระบวนการมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างเป็นระบบ รวมถึงนำเข้าสู่กระบวนการทบทวนการกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการดิจิทัล/จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลขององค์กร (ระยะยาว)

3) การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ธนาคารมีการจัดทำรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี เพื่อใช้ในการติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สำคัญ นำเสนอต่อผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการติดตามและบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management)

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินธุรกิจ หากไม่ได้รับการบริหารจัดการและควบคุม อย่างเพียงพอ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk) ที่ส่งผลกระทบต่อธนาคารทั้งในด้านความเสียหาย ที่เป็นจำนวนเงิน ความเสียหายด้านชื่อเสียง ภาพลักษณ์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อความพร้อมใช้ของระบบ การชำระเงินและระบบการเงินของประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ ความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มีต่อการใช้บริการทางการเงินได้

ธนาคารให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศภายในธนาคาร และความเสี่ยงจากการใช้บริการ จากผู้ให้บริการภายนอก โดยกำหนดกรอบและกระบวนการ บริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้หลักการ ที่สำคัญ 3 ประการคือ การรักษาความลับ (Confidentiality) ความถูกต้องเชื่อถือได้ (Integrity) และความพร้อมใช้งาน

ความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน

ความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เงินกองทุนของธนาคารอาจไม่เพียงพอต่อการขยาย ธุรกิจ ไม่เพียงพอที่จะรองรับความสูญเสียหรือผลขาดทุนที่ไม่ได้ คาดหมาย (Unexpected Loss) รวมถึงไม่เพียงพอต่อการรองรับ ภาระเบี่ยงเบนของทางการและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาคารให้ความสำคัญกับการจัดการเงินกองทุนอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยดำรงเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์การกำกับ ดูแลเงินกองทุนสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II หลัก Pillar I โดยใช้วิธี Standardized Approach (SA) สำหรับความเสี่ยงด้านเครดิตและความเสี่ยงด้านตลาด และใช้วิธี Basic Indicator Approach (BIA) สำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ธนาคารออมสินได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน (ICAAP Policy and Guideline) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำกับดูแล กระบวนการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนภายในของ ธนาคาร (Internal Capital Adequacy Assessment Process: ICAAP) ให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนโดยทางการ (Pillar 2) ที่ประกาศโดย ธปท. เพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารจะสามารถ บริหารระดับเงินกองทุนให้สอดคล้องกับกรอบทิศทางงานดำเนินงาน และรักษาระดับเงินกองทุนในอัตราส่วนที่สูงกว่ากฎหมายกำหนด

ของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Availability) รวมถึงอยู่บน พื้นฐานของการคุ้มครองข้อมูล และรักษาผลประโยชน์ ของลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางบริหารความเสี่ยงและ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศตามมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึง ภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยง และพิจารณาจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงหรือแผน ปรับปรุงป้องกันความเสี่ยง เพื่อให้ระดับความเสี่ยงให้อยู่ ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

นอกจากนี้ ธนาคารมีนโยบายการบริหารความเสี่ยง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management Policy) และนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management Policy) เพื่อกำหนด กรอบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธนาคาร รวมถึงครอบคลุมบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง ตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลและมาตรฐานสากล

พร้อมทั้งมีการติดตามและวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินกองทุน เพื่อรองรับความเสี่ยง รายงานต่อผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการ กำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ รวมถึง มีการทดสอบผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจมี ผลกระทบต่อความเพียงพอของเงินกองทุน (Portfolio View of Risk) การจัดทำ Stress Test และ Supervisory Stress Test ตามประเภทความเสี่ยงและสมมติฐานที่ ธปท. กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่า ธนาคารมีเงินกองทุนอยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับ ลักษณะความเสี่ยง (Risk Profile) ลักษณะการดำเนินธุรกิจ (Business Model) ในปี 2567 ธนาคารออมสินมีอัตราส่วน ความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) เพิ่มขึ้น ต่อเนื่องโดยระดับเงินกองทุนปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการที่ธนาคารมีกำไรสุทธิ ดีกว่าเป้าหมาย และการตั้งสำรองเชิงรุก เพื่อเพิ่มระดับเงินกองทุน ให้เพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 ธนาคารมี BIS Ratio ร้อยละ 18.43 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยเป็นอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นที่ 1 ร้อยละ 16.57 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 4.25 องค์ประกอบของเงินกองทุน ส่วนใหญ่มาจากกำไรสะสม ขณะที่สินทรัพย์เสี่ยงส่วนใหญ่ เป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตซึ่งเป็นธุรกรรมหลักของธนาคาร